

ΑΠΑΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΗ.

ΕΤΟΣ ΙΘ'.

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ, ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ, 1886.

ΑΡΙΘ. 218

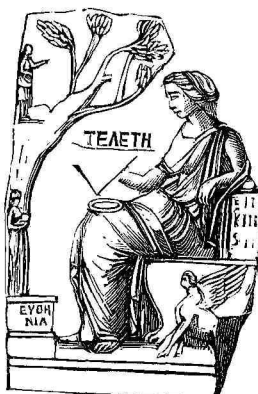
Συνδρ. έτησ. έν 'Ελλάδι Δρ. 1.
» » » 'Εξωτερικῷ » 2.

ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ
'Εν 8δῳ Σταδίου ἀριθ. 39.

Εἰς οὐδένα, πλὴν τῶν τακτικῶν
ἀνταποκριτῶν, στέλλεται ἡ 'Εφημερίς
τῶν Παίδων ἀνευ προπληρωμῆς.

Ἱερὰ Δένδρα.

Ὅλα μὲν τὰ ὥραια καὶ μεγαλοπρεπῆ ἀντικείμενα συγκινοῦν τοὺς ἀνθρώπους καὶ προκαλοῦν τὸν θαυμασμόν καὶ τὸν ἐνθουσιασμόν των. Ἰδίως δὲ ὅσα εἶναι ἔργα οὐκ ἀνθρώπων ἀλλὰ τοῦ Θεοῦ, καθὼς τὰ ὑψηλὰ ὄρη, ἡ ἀπέραντος θάλασσα κτλ. Τοιοῦτοτρόπως καὶ τὰ ἅση, μὲ ὄλην τὴν σιγὴν καὶ τὴν μεγαλοπρέπειάν των φυσικὰ διεγείρουν ὑψηλὰ αἰσθήματα καὶ εὐδὴς ὁ νοῦς πηγαινεὶ εἰς τὸν Θεόν, ὅστις τὴν ἐδημιούργησεν πρὸς εὐχαρίστησιν καὶ ὠφέλειαν τῶν ἀνθρώπων. Οἱ ἀρχαῖοτάτοι λαοὶ περὶ τῶν ὁποίων ἔχομεν γνῶσιν, ᾗσθάνοντο καὶ αὐτοὶ ὅπως ἡμεῖς αἰσθήματα σεβασμοῦ καὶ θαυμασμοῦ ἀπέναντι τῶν μεγαλοπρεπῶν τούτων θεαμάτων, ἀλλὰ μὴ γνωρίζοντες τὸν Θεόν, ὅστις τὰ ἐδημιούργησεν, οὐτε τὴν λατρείαν, τὴν ὁποίαν αὐτοὺς διώρισεν, ἐνόμιζον ὅτι τὸν ἡγχαρίζοντο λατρεύοντες αὐτὰ τὰ ἔργα του, καὶ διὰ τοῦτο βλέπομεν ὅτι ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων

Ἀ ν ὅ η μ α.

τὰ δένδρα ἐθεωροῦντο ἱερὰ καὶ ἀργότερον ἐπροσκυνοῦντο αὐτὰ ὡς θεότητες. Οἱ πρῶτοι ναοὶ ἦσαν δένδρα, εἰς τὸν κορμὸν τῶν ὁποίων κατώκουν οἱ θεοί, ἢ καλλίον τὰ ἀγάλματά των, ὀλίγον δὲ κατ' ὀλίγον ἀφιερώθησαν διάφορα δένδρα εἰς τὰς διαφόρους θεότητας: ὡς λ. γ. ὁ φηγὸς (ἡ γλυκοβελανιδιά) εἰς τὸν Δία, ἡ ἔλατα εἰς τὴν Ἀθηνᾶν, ἡ μυρσίνη εἰς τὴν Ἀφροδίτην, ἡ δέφυνη εἰς τὸν Ἀπόλλωνα, ἡ λεύκη εἰς τὸν Ἡρακλέα, κτλ.

Δὲν ἐτιμῶντο ὅμως τὰ δένδρα ἀπλῶς ὡς ναοὶ καὶ ὡς ἀντικείμενα ἀφιερωμένα εἰς τοὺς θεοὺς, ἀλλὰ καὶ ὡς ἅγια αὐτὰ κατ' ἑαυτὰ, διὰ τοῦτο καὶ τὰ περιτείχιζαν οἱ ἄνθρωποι, καὶ ἐκτίζον βωμοὺς ὑποκάτω των, τὰ ἐχαιρέτιζον κλίνοντες τὸ γόνυ καὶ φιλοῦντες τὴν χεῖρα τοῖς προσέφωρον θύσας καὶ ἐκρέμαζον ἀναθήματα ἥτοι ἀφιερύματα ἐπὶ τῶν κλάδων των. Ἡ μικρὰ οὕτη εἰκὼν παριστᾷ ἀνάγλυφον τὸ ὅποιον ἀφιερώθη εἰς τὴν ἱερὸν δένδρον ὡς δῆγμα εὐγνωμοσύνης διὰ τὰ ἀγαθὰ δῶρα τοῦ Θεοῦ.

ΕΡΩΣ ΚΑΙ ΠΑΤΡΙΣ.

Ἀρματωλὸς ἀγάπησε Νάσιω τὴν παῖναιμένην
τὴν κόρη τὴν περιφανή, τὴν πολυζηλευμένην,
ὅπου πολλοὶ τὴν θέλουσε, πολλοὶ τὴν ἀγαποῦνε,
τὴν θέλουν ἀρχοντόπουλα, λεβέντες τὴν ζητοῦνε·
Μὴ μέρα τὸ σταμνὶ κρατεῖ, κινᾷ νὰ πᾶ ὅτῃ βρῶσιν
προβαίν' ἐμπρὸς ὃ Ἀρματωλὸς τὸ μαῦρο νὰ ποτίσῃ·
λαμποκοποῦνε τ' ἄρματα κ' ἀστράφει τ' ὀφρεσιὰ του,
κ' ἐφάνη τὸ καμάρι του κ' ἡ τῶση λεβεντιά του.
«Ἀκουσε, Νάσιω ὡμορφη, μὲ τὸ πολλὸ τὸ νάζει.»
'γροικᾷ ἡ κόρη ντροπαλῇ, γυρνᾷ καὶ τὸν κυττάζει.
«Νάσιω, πολὺ σὲ ἀγαπῶ, γυναῖκα νὰ σὲ πάρω,
θάνατο δὲ θά φοβηθῶ, δὲ θά δειλιάσω Χάρο!»
«Πάρε πίσω τὸ λόγο σου,» τοῦ λέγει κακχωμένη.
«κ' ἐγὼ τὸ Γιώργο ἀγαπῶ κ' εἰμ' ἀρραβωνιασμένη.»
«Ποῖος εἶν' αὐτός ποῦ θάρρεψε γὰ νὰ σ' ἀρραβωνίῃ;
ἂς ἔρῃ ἐμπρὸς μου νὰ τὸ πῇ καὶ νὰ τὸ μολογήσῃ.»
«Ἐκεῖνος ποῦ ναι τὸ παῖναιμα τῆς χώρας, ἔξακουσμένος,
ποῦ ν' ἀκριβὸς τῆς μάννας του κ' ἐμένα χαϊδεμμένος·

τρὶα ἀδελφάκια ἦτανε καὶ μοναχὸς ἐστάθη,
γιατὶ ὁ πρῶτος πέθανε κ' ὁ δεῦτερος ἐχάθη.
'Ξέρεε καὶ παίζει τὸ σπαθὶ καλλίτερον ἀπὸ σένα,
καὶ ὅτ' ἰθὺρ σ' ἀπερνᾷ κ' εἶν' ἄξιος γὰ τ' ἐμένα.»
'Αρματωλὸς ὅαν τ' ἄκουσε ῥαίσθηκ' ἡ καρδιά του,
'κιτρίνισε ὅαν τ' ἄκουσε καὶ πιάει τ' ἄρματά του.
«Ἄν εἶν' ἐκεῖνος καλλίτερος, ἂν εἶναι πολλὴ χεῖρ,
ἂς ἔρῃ, νὰ παλαίψωμε, τοῦ κἄνω καὶ τῆ χάρη.
'Ἄν μὲ νικήσῃ, νὰ στρεχθῶ μ' ἐκείνον νὰ μεῖνῃ,
κ' ἂν τὸν νικήσω, μᾶθε τοῦ, γυναῖκά μου θά γένῃς.
Τ' ἄκουσε ἡ Νάσιω δειλίασε· τὸ σπῆτι της κινᾷ
κ' ἐκεῖ ὀρίσκει τὸ Γιώργό της καὶ τοῦ τὸ μολογᾷ·
κ' ὁ Γιώργος ἀρματωθῆκε καὶ στο βουν' ἀναβαίνει
καὶ ἐγάζει βροντερὴ φωνή, φωνὴ ἀντρεωμένη
«Ποῖος εἶναι ποῦ παῖνεύθηκε μὲ ἐμένα νὰ παλαίψῃ;
ἂς ἐγγὺ ἐμπρὸς μου νὰ σταθῇ, καὶ νὰ μὲ ξαναπείσῃ.»
Κ' ἄλλη φωνὴ ποκρήθηκε Ἀρματωλὸ τοῦ κλέφτη·
«Ἐγὼ κτυπῶ τὴν μαχαίρην κ' ἀξέγνωσστη δὲν πέφτει.
'Εγὼ με νερὸς ποῦ σκότωσα Τούρκους δυο, τρεῖς χιλιάδες
καὶ δέκα πέντε μπέηδες κ' ἄλλους τόσους πασοῦδες,

καὶ θέ νά φοδθῶ παιδί τοῦ κάμπου σάν κι ἐσένα.
 ποῦ ἡ Γουρκιά μὲ σχιζέται τὸ μολογούν γιὰ μένα,
 τώρα θὰ δειξωμνε οἱ δυό, ποῖος εἶν' τὸ παλλητάρι.»
 Ὁ Γεώργιος τ' ἀποκριθῆκε μὲ λεβεντιὰ καὶ χάρι,
 κι' ἀμέσως ρίχνει τ' ἄρματα καὶ θγάζει τὸ ζωνάρι,
 — ἡ Νάσση του το κέντησε μὲ τὸ μαργαριτάρι —
 Σκύδε, φιλᾷ τὸ κέντημα, στὰ στῆθια του τὸ βάνει,
 «Ἢμ' ἔτοιμος,» ἐφώνησε καὶ τὸ σταυρό του κάνει.
 Πετάει κι' ὁ Ἀρματωλὸς φλοκάτα πλουμισμένη,
 τραβάει καὶ τὴ φέρμελὴ τὴ χρυσοκεντημένη
 ἀνοίχτη τὸ ποκάμισο καὶ στῆθια ἀνδρειωμένα
 φανήκανε περίφανα καὶ πυκνοδασωμένα.
 Χαντζάρι πιάν' ὁ Ἀρματωλὸς· κ' ὁ Γεώργιος τὸ μαχαίρι,
 κ' ἐκεῖ π' ἀνεσκουμπώθηκε, ἐφύσησε τ' ἀγέρι
 κι' ἀνεσηκώθ' ἡ τραχηλιὰ κι' ἐφάνη στὸ λαιμό του
 τ' Ἀρματωλοῦ, ποῦ ἄστραψε, χρυσὸ τὸ φυλαχτό του.

γιατ' εἶσαι τῆς μανούλας μας τὸ ἀκριβὸ παιδί της.
 κι' ἐμένα ἐκεῖ στὰ μακρὰ ἄς στέλνη τὴν εὐχή της·
 τώρα ἢ ἀναίθω τὰ βουνά, τὰ κορφοβούνα πέρα,
 καὶ δὲν θὰ στρέψω ἂν δὲ δῶ μὴν ὠμορφὴ ἡμέρα
 ν' ἀναγαλλιάσῃ ὁ οὐρανὸς κι' ἡ θάφνη νά φωτρώσῃ,
 κ' ἡ φουστανέλλα λόγυρα στοὺς κάμπους νά ἔξαπλώσῃ.
 Χαροῦ, ὁδελφὲ, τὴ Νάσση σου κ' ἔχε καὶ τὴν ἐλπίδα,
 ἐγὼ 'χω γιὰ γαπητικὰ τὴ δόλια μας Πατρίδα!
 Ἐν Σμύρνῃ, κατὰ Νοέμβριον 1885.

(Ἐκ τοῦ Ἀττικοῦ Ἡμερηλ.) *Μαριέττα Μπέτσου*

ΑΝΑΓΛΥΦΟΝ ΕΚ ΤΟΥ ΠΑΡΘΕΝΩΝΟΣ.

Ὅταν σὰς περιέγραφα τὸν Παρθενῶνα, σὰς εἶπα
 ὅτι ὁ ἐνδότερος τοῖχος τοῦ ναοῦ εἶχε καταστραφῇ

Ποσειδῶν,

Διόνυσος

καὶ Δήμητρα.

«Στάσου! ὁ Γεώργιος φώναξε, πριχού νά σκοτωθοῦμε,
 θέ νά σοῦ κάμω ῥώτημα κι' ἀπ' ἔχει ἡπολεμοῦμε
 ποῦ τό ῥηκες τὸ φυλαχτό τ' ἀργυροχρυστομένο,
 πῶχει ἐπάνω τὸ σταυρὸ μὲ τὰ μαλλιά πλεγμένο.»
 «Ἡ μάνα μ' μοῦ τὸ φόρεσε, μὰ τί σὲ μέλ' ἐσένα,
 παιδάκι δταν ἦμουνα, τί θές τὰ περασμένα;»
 «Σ' ἐρώτησα γιατί πολὺ μοιάζει μὲ τὸ δικό μου,
 ἡ μάνα μ' μοῦ τὸ φόρεσε κ' ἐμένα στὸ λαιμό μου.»
 Σκύδουν καὶ βλέπουν ταιριαστὸ σταυρὸ ποῦ λαμπυρίζει...
 ἀνατριχάζ' ὁ Ἀρματωλὸς, ὁ Γεώργιος κιτρινίζει.
 γιὰ μίαν πετάχτηκαν οἱ δυό καὶ ἓνα λόγον πῆχαν
 «Ἐσύ 'σ' ὁ ἀδελφοῦλός μου!» καὶ σφιχταγκαλιασθήκαν...
 ἀγκαλιασμένοι στάθηκαν μὲ πόθο καὶ μ' ἐλπίδα,
 κι' ὁ Ἥλιος τοὺς στεφάνωνε μὲ μιὰ χρυσὴ ἀχτίδα·
 πρώτος χωρίσθ' ὁ Ἀρματωλὸς ἀπὸ τὴν ἀγκαλιά του.
 Ὅστερὸν φιλ' τὸν χάρισε καὶ ζῶνει τ' ἄρματά του·
 «Σὺρ', ἀδελφέ μου, στὸ καλὸ καὶ στὴν καλὴ τὴν ὥρα.
 σὺρε νά πᾶς στὴ μάνα μας καὶ στὴ καλὴ σου τώρα,

σχεδὸν ὅλος ὑπὸ τῆς ἐκρήξεως τῆς πυρίτιδος, τὴν ὁ-
 ποίαν οἱ Τοῦρκοι εἶχον ἀποθηκευμένην ἐκεῖ. Τὸ ἐν-
 δότερον τοῦτο μέρος τοῦ ναοῦ, ὁ σηκὸς, διηρεῖτο
 εἰς δύο μέρη· εἰς τὸ ἐμπρόσθιον διαχωρίσμα, τὸ
 πρὸς ἀνατολὰς, ἦτο τὸ τὸ χρυσελεφάντινον ἄγαλμα
 τῆς Ἀθηνᾶς, εἰς δὲ τὸ πρὸς δυσμὰς, ἦτοι τὸν ὁ πι-
 σθὸ δόμον ἐφυλάττοντο τὰ δημόσια χρήματα καὶ
 ἄλλοι θησαυροί. Αἱ τέσσαρες πλευραὶ τοῦ σηκοῦ ἐκο-
 σμοῦντο μὲ ἀνάγλυφα, κατὰ τὴν ἐξωτερικὴν ἐπιφά-
 νειαν τὰ ὁποῖα περιεκύκλωναν τὴν κορυφὴν τοῦ τοίχου,
 ἐν εἰδῇ ταινίας, ἥτις ὀνομάζεται διὰ ζῶμα. Τὰ
 ἀνάγλυφα αὐτὰ παρίστανον τὴν Παναθηναϊκὴν πομ-
 πὴν, τῆς ὁποίας σὰς ἔδωκε περιγραφὴν εἰς προηγού-
 μενον φύλλον, ἐκ τῆς ὁποίας εἰσεύρετε ὅτι ἀποτε-
 λεῖτο ἀπὸ ἱππέως, καὶ ἄρματα, ἀπὸ νέας καὶ νέους,